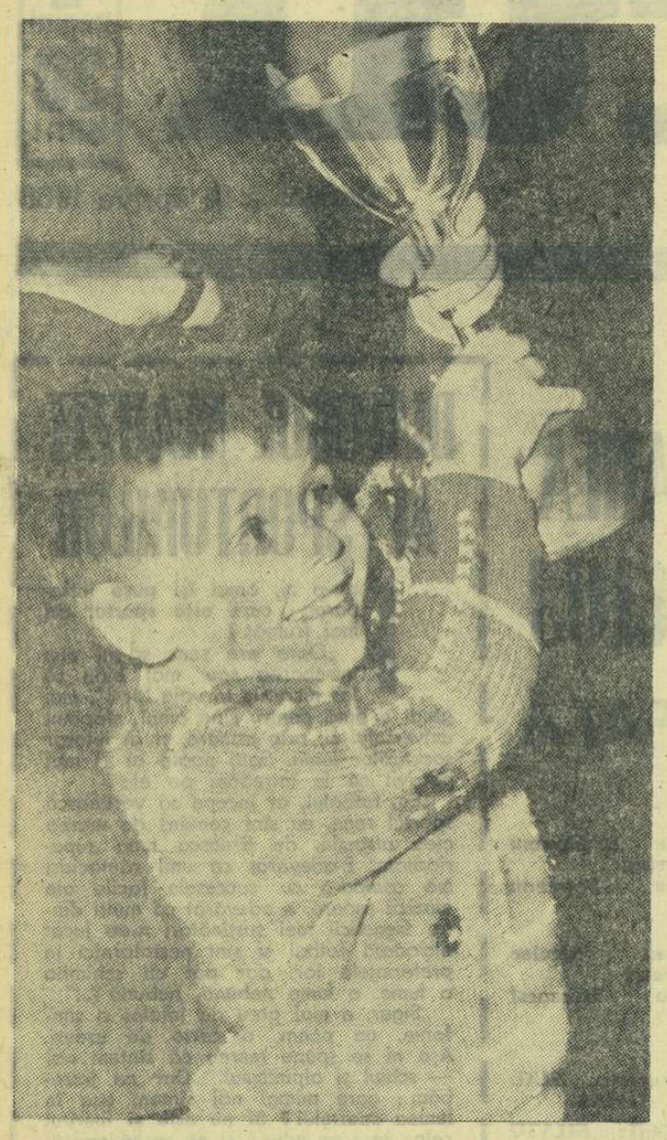

CENTENARUL NAȘTERII PROF. I. ATHANASIU

întemeietorul fiziologiei muncii și educației fizice în România

Se împlinesc o sută de ani de la nașterea marelui fiziolog român Ioan Athanasiu, eveniment înscris pe agenda aniversărilor recomandate de UNESCO pentru a fi sărbătorite pe plan mondial. Născut la 21 aprilie 1868, în Sascut-Putna, în anul 1890 își ia diploma de medic veterinar la București și, obținînd în 1890 o bursă pentru specializare în domeniul fiziologiei, pleacă în străinătate unde lucrează mai mulți ani în diferite laboratoare, din Franța, Germania și Olanda, cucerind prin cercetările sale un notoriu prestigiu științific.

Cele mai importante lucrări le-a realizat însă în Institutul internațional de fiziologie Marey din Franța, al cărui subdirector a fost. Fiind chemat în țară, Athanasiu — bun patriot — renunță la strălucita situație creată și vine în București, unde este numit director al Institutului de fiziologie și profesor de fiziologie la Facultățile de medicină veterinară și de științe naturale ale Universității bucureștene.

Prin conferințe și articole publicate în diferite periodice ale timpului, Athanasiu a militat pentru așezarea educației fizice pe baze științifice, fiziologice. Astfel, într-o conferință ținută la Ateneul român în 1915, el s-a ocupat de „Munca mușchiului și condițiile ei fiziologice".

În 1916, publică în Revista generală a învățămîntului articolul: „Bazele științifice ale educației fizice". Apoi, în revista Renașterea română, înființată de el la Iași, împreună cu o seamă de savanți români refugiați în timpul primului război mondial, în primul ei număr, apărut la 15 martie 1918, în articolul referitor la „Scopul și programul revistei, el propune să se dea mai multă atențiune educației fizice" în învățămîntul primar, de asemenea „problema educației fizice raționale pentru învățămîntul secundar este și ea foarte urgentă", susținea Athanasiu. Și „învățămîntul superior" care „are obligația de a pregăti pe profesorii școalelor superioare... trebuie pus în măsură de a face aceasta, atît pentru profesorii secțiilor științifice și literare, cît și pentru cei de educație fizică. Se impune ca pregătirea științifică a acestora din urmă să fie cît mai bună, căci de ea depinde reușita exercițiului fizic, la care sînt supuse tinerele organisme", conchide cu multă dreptate Athanasiu. În aceeași revistă, publică articolele: „Organizarea învățămîntului de educație fizică" (nr. 7/1918) și „Empirismul în educația fizică" (nr. 4/1921). În toate aceste articole „el scoate în relief unele din principiile științifice ale educației fizice valabile și astăzi; spre exemplu: armonia funcțională dintre organe în timpul desfășurării exercițiilor fizice, individualizarea acestora precum și adaptarea lor după profesie, vîrstă, sex". [1]).

Fiind convins de importanța educației fizice, el mai cere ca „Statul să se hotărască a da educației fizice toată atențiunea necesară și a organiza un învățămînt universitar al acestei discipline, care să formeze pe profesorii respectivi, trebuitori școalelor noastre de toate gradele".

El mai cerea ca Statul „să organizeze și un învățămînt mediu pentru pregătirea instructorilor, ajutoare prețioase ale profesorilor".

În fine, Athanasiu mai preconiza ca în Institutul de educație fizică, care va trebui să ia ființă, să se pregătească „specialiști în diferite ramuri de educație fizică și anume: pedagogică (în școale), profesională (pentru muncitorii de la sate și de la orașe), militară (pentru armată), medicală (ca mijloc terapeutic) și sportivă". [2]).

Moartea prematură, săvîrșită la 20 iulie 1926, a pus capăt activității atît de fructuoase a prof. I. Athanasiu, dar ideile emise de el în privința educației fizice, cu timpul, au prins viață și astăzi sportul și educația fizică au luat un caracter de masă.

Contribuția adusă de prof. I. Athanasiu în domeniul fiziologiei muncii și educației fizice a fost nu de mult relevată de cercetători competenți la Conferința națională de istoria medicinii, ținută în București în anul 1965.

În comunicarea „Cercetările lui I. Athanasiu în fiziologia efortului", dr. I. Mihăilă precizează că „primele începuturi ale fiziologiei efortului în țara noastră sînt legate de activitatea prof. I. Athanasiu" care pune și „bazele fiziologiei educației fizice" pe temeiul unor principii care „și-au păstrat întreaga valabilitate".

De asemenea, prof. Fl. Ulmeanu și conf. A. Iliescu, în comunicarea „Istoricul medicinii culturii fizice în România" amintesc că „I. Athanasiu, în lucrările sale, s-au ocupat de fundamentarea științifică a practicării educației fizice, în deosebi de fiziologia mișcării". Pentru toate aceste merite, tinerii noștri sportivi trebuie să cunoască pe acest înaintaș, care a fost un asiduu propagandist al sportului în țara noastră.

---

1) Prof. Fl. C. Ulmeanu, Medicina culturii fizice, Buc. 1958, pag. 9.

2) Prof. I. Bucovineanu, Manual de educațiune fizică suedeză, Buc. 1921, în prefața semnată de prof. I. Athanasiu.

SUS CUPA!

Micuțul Cătălin Moiceanu a așteptat cu înfrigurare sosirea tăticului din călătoria făcută peste mări și țări. Îi spusese mămica — seara, înainte de culcare — că tăticu și echipa sa îi învinge pe toți în marea cursă ce înconjoară Marocul. I-a arătat și pe hartă locurile pe unde caravana ciclistă străbate drumuri prin munții ce se unesc cu cerul. Lui Cătălin nu i s-a părut prea departe: distanță de cîteva palme... Cînd s-a terminat cursa și s-a apropiat sosirea, mămica i-a dat o veste bună. Tăticul lui avea să vină cu o cupă mai frumoasă decît toate celelalte pe care le are în vitrina aceea cu lucruri strălucitoare. Și cînd s-au revăzut joi seara pe aeroport, Cătălin a luat cupa în mîini și a ridicat-o sus, sus de tot, așa cum știe el că fac cicliștii victorioși.

Convorbiri cu domnul Gore

ANTRENAMENTUL ANTRENORILOR

— Așteaptă-mă diseară la opt și un sfert în fața Federației...

La opt și un sfert, domnul Gore ieși cu pași grăbiți pe ușa imobilului de pe strada Vasile Conta. Țigara-n colțul gurii, plimbată de la dreapta la stînga și invers, gulerul pardesiului, ridicat, precum și cîteva riduri de moment indicau o surescitare specială.

— Ai noutăți, domnule Gore? — l-am salutat eu.

— Noi! (Spre deosebire, am înțeles, de noutățile curente ale Federației care sînt, de obicei, vechi).

Apoi, luîndu-mă de braț, zise:

— Dar n-am chef să discutăm aici despre fotbal. Hai să găsim un loc mai potrivit.

...Cîteva minute mai tîrziu, eram instalați la bodega „Botoșani" de pe Ștefan cel Mare.

— Bănuiesc, porni dl. Gore, că știi pe dinafară ultimele evenimente din lumea antrenorilor.

— Ultimele? — murmurai eu.

— Cu, vreau să zic, scandalurile și bătăile provocate de antrenori pe teren la Pașcani, de întîmplările de la Steaua, de la Steagul roșu, în cabină, pe masa de masaj.

— Știu.

— Ei bine, Biroul federației, destul de neliniștit, a organizat astă-seară o consfătuire extraordinară în legătură cu incidentele și ciocnirile despre care vorbeam. Băieții, foarte amabili, m-au invitat și pe mine, solicitîndu-mi gîndirea. Trebuie să spun că situația fiind gravă, am meditat prelung înainte de consfătuire și am expus un plan operativ din șapte puncte.

— Cum a fost primit?

Surprinzător de bine. Biroul l-a aprobat în unanimitate. Ca să nu-ți răpesc timpul cu explicații, iată-l, așa cum l-am înfățișat adineaori.

1. Biroul F.R.F., analizînd incidentele și accidentele provocate în ultima perioadă de către o seamă de antrenori ai echipelor noastre fruntașe, constată că mișcarea fotbalistică a pășit într-o fază nouă, superioară; dacă pînă-n prezent, autorii ciocnirilor de pe stadioane erau jucătorii, în momentul de față activitatea la care ne referim a fost preluată, în mare măsură, de către antrenori. Această mutație substanțială, a cărei însemnătate nu poate fi trecută cu vederea și nici subestimată, impune adoptarea unor măsuri corespunzătoare.

2. Cabinetul metodic de pe lîngă F.R.F., în strînsă colaborare cu Cabinetul central metodic va elabora pînă la 15 mai a.c. un referat intitulat „Stilul și metode în participarea antrenorilor la meciurile de campionat" (despre jocul bărbătesc). De asemenea, pînă la 20 iunie a.c., Cabinetul va organiza la Snagov un simpozion pe tema „Aspecte ale angajamentului fizic total în evoluția antrenorilor pe teren".

3. Asociațiile și cluburile se vor preocupa de buna pregătire fizică a antrenorilor. În această ordine de idei, se vor asigura profesori specializați de haltere, karate, box, lupte libere și greco-romane.

4. Asociațiile și cluburile vor veghea în mod deosebit ca antrenorii să respecte cu strictețe normele vieții sportive, atît în timpul programului, cît și în orele libere. Urmînd exemplul jucătorilor, antrenorii vor evita consumul băuturilor alcoolice, fumatul, viața de noapte din toate punctele de vedere și se vor culca cel mai tîrziu la 10 seara. Aceasta, pentru a-și păstra forma fizică, necesară în noile condiții ale campionatului. Înaintea meciurilor oficiale, antrenorii vor fi mobilizați în cantonamente și supuși unui sever regim medical.

5. Biroul recomandă antrenorilor vizionarea filmelor de specialitate și în special a filmului „C.F.R. Pașcani—Politehnica Iași". Vizionările vor fi urmate de discuții, în scopul de a se găsi soluțiile cele mai eficiente, pentru întîlnirile viitoare dintre antrenori.

6. Cluburile vor proceda de urgență la formarea, promovarea și angajarea a cîte 2—3 antrenori de rezervă, capabili să ia locul, în orice moment, antrenorilor titulari care vor fi accidentați în timpul meciurilor, eliminați de pe teren (tușe) sau suspendați pe-un număr mai mare sau mai mic de etape.

7. Colegiul central al antrenorilor este răspunzător de coordonarea acțiunii de antrenare a antrenorilor.

Pentru conformitate,
Al. MIRODAN

DICȚIONAR MEDICO-SPORTIV

SCUZE

DEFINIȚIE. **Scuzele în sport sînt motive invocate ca pretext de cineva pentru a justifica sau a micșora o vină sau pentru a nu satisface o obligație; ele fac parte din încrengătura nesincerității.**

ETIOLOGIE. **Maladia provine din extrapolarea și exacerbarea unor trăsături ale copilăriei, cînd deosebirile dintre realitate și ficțiune, dintre percepție și imaginație nu sînt binecunoscute încă.**

SIMPTOMATOLOGIE. **Nesinceritatea este o maladie care poate îmbrăca cele mai diverse forme, trecînd prin mai multe gradații, de la cele benigne, lipsite de gravitate și uneori chiar simpatice, hazoase și pînă la cele maligne, supărătoare pentru cei cărora se adresează și periculoase pentru cei de la care provin. Agentul patogen se dezvoltă numai în condiții prielnice, acolo unde găsește teren fertil, caracterizat prin credulitate, autoliniștire, lipsă de exigență. Primele manifestări sînt timide, relativ ușor de combătut, urmate de altele mai curajoase, mai hotărîte, pentru a se ajunge, în final, la cele agresive.**

La unii sportivi, formele acute ale bolii se manifestă în preajma, în timpul, dar mai ales după concursuri.

EVOLUȚIE ȘI PROGNOSTIC. **Dacă maladia nu este tratată din vreme, poate lua proporții deosebit de dăunătoare, atît pentru colectivitatea în care apare cît și pentru individul bolnav. În forma sa cea mai gravă, bolnavul ajunge să nu mai fie conștient de suferința sa, confundînd el însuși creațiile imaginației proprii cu realitatea. În cazul unui tratament riguros și perseverent, maladia poate ceda treptat, pînă la dispariție totală. Rezultele sînt totuși posibile, în condiții favorizante. În colectivitățile unde nu se iau măsuri de imunizare (de vaccinare), boala se răspîndește ușor, avînd un caracter molipsitor.**

CAZUISTICA. **Unele din formele de manifestare ale maladiei:**

a) Precauții înainte de concurs (mai ales în condițiile lipsei de încredere în forțele proprii): „Mîncarea de aseară a fost stricată" sau „mă doare umărul sting de două zile" etc...

b) Precauții-scuze în timpul concursului (mai ales cînd șorții înclină spre adversari): „X s-a așezat în spatele meu ca să mă enerveze" sau „astăzi nu-mi funcționează reflexele" etc...

c) Scuze după concurs (boala îmbracă cele mai diverse forme, desfășurîndu-se în toată amploarea sa, în cazurile de nereușită în competiții): „X m-a jenat tot timpul"; sau „n-am putut să mă desfășor din cauza lui Y"; sau „terenul (pista) a fost prea moale"; sau „lumina a fost prea tare"; sau „cineva mi-a dereglat arma (pistolul)"; sau „am avut o zi proastă" etc...

DIAGNOSTIC DIFERENȚIAL. **Maladia trebuie bine diferențiată de:**

a) cazurile în care condiții obiective împiedică realmente desfășurarea normală a unei competiții sportive, și

b) cazurile de motivare sinceră, de tipul: „nu m-am pregătit destul"; sau „n-am condiție fizică suficientă"; sau „n-am lucrat destul la compartimentul cutare"; sau... „am stat cam mult prin restaurante" etc.

TRATAMENT. **În funcție de gravitatea cazului precum și de trăsăturile particulare ale bolnavului, măsurile vor fi strict individualizate. Se recomandă în general multă răbdare, discernămînt și tact pedagogic. În cazurile rebele, măsurile mai radicale nu au contraindicații. Climatul de exigență și seriozitate în pregătire, de analiză și autoanaliză curajoasă și sinceră favorizează efectele tratamentului specific.**

Iudith MOSCU

P.S. Dacă cineva se simte vizat, îmi cer scuze: n-am vrut.

MATTY — CRONICĂ...

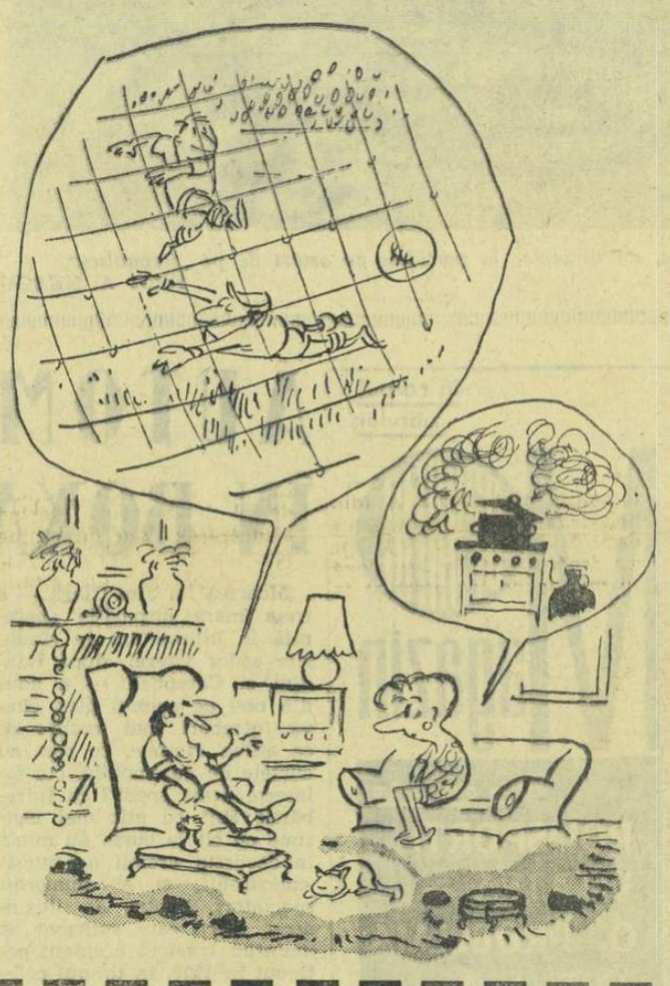

SCULPTORUL IOSIF NAGY

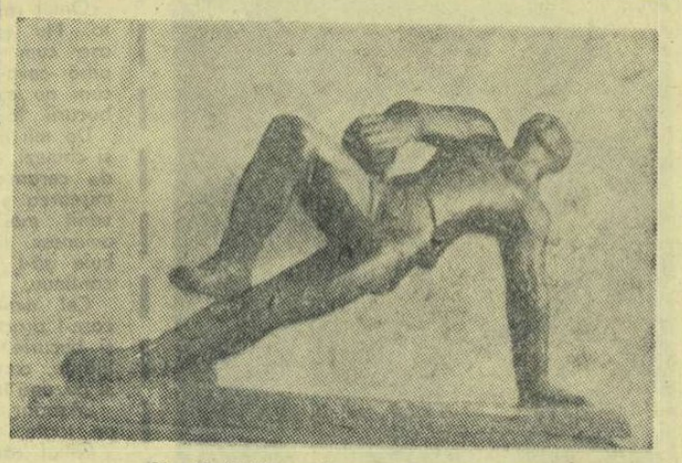

„Handbalist", sculptură de Iosif Nagy

UN MARE IUBITOR AL SPORTULUI

Zilele trecute am vizitat expoziția locală de artă plastică. Printre exponate mi-a atras atenția sculptura „Portretul lui Tiberiu Bone, maestru emerit al sportului". Citind semnătura, am constatat că lucrarea este opera sculptorului Iosif Nagy, profesor la Liceul de artă din Tg. Mureș, un mare pasionat al sportului, el însuși sportiv activ, fiind timp de 25 de ani membru al echipei mureșene de tenis de cîmp, iar în prezent instructor la centrul de copii de pe lîngă clubul sportiv orășenesc „Mureșul". În ciuda celor 55 de ani, tenismanul Iosif Nagy se simte foarte tînăr. La vîrsta de 50 de ani juca încă în prima echipă divizionară a Mureșului. Astăzi, dînsul frecventează cu regularitate stadioanele și sălile de sport, participă, alături de ceilalți suporteri, la susținerea și încurajarea echipelor locale.

Intrînd cu un prilej ulterior în atelierul de lucru al sculptorului Iosif Nagy, am fost plăcut surprins de numeroasele sculpturi și compoziții cu temă sportivă. Pe inimosul sculptor-sportiv l-am surprins lucrînd tocmai la modelarea unei noi compoziții cu temă sportivă și anume: „Jucătorul de baschet în acțiune", o lucrare foarte expresivă, care redă sugestiv mișcarea.

Pentru cele mai reușite lucrări executate pînă în prezent de inflăcăratul artist sportiv trebuie să scoatem în relief portretele lui Francisc Bolla, maestru emerit al sportului la lupte libere, Eva Farkas, maestră a sportului la patinaj viteză, fostă multiplă campioană republicană, precum și compozițiile: „Portarul de fotbal", sculptură foarte reușită reprezentînd un portar în plin plonjon, într-o poziție caracteristică de salt cu mîngea; „Jucătorul de tenis de cîmp în mișcare"; „Jucătorul de handbal" într-o poziție dificilă de șut la poartă; „Copilul cu mîngea"; „Jucătorul de șah", o creație reușită în care gîndirea este foarte expresiv redată.

L-am întrebat pe sculptor ce creații mai proiectează:

— Am în plan executarea portretului popicarei Margareta Szémáni, maestră emerită a sportului, și o serie de compoziții printre care: „Lupta pentru mîngea la polo", „Sport și joacă", „Canoistul" etc. Schițele la unele dintre compozițiile enumerate sînt trasate.

— Alte planuri pentru viitor?

— Doresc să deschid o expoziție cu sculpturi cu teme exclusiv sportive, din materialul existent și cel pe care-l voi crea în viitorul apropiat, pentru a da posibilitate iubitorilor sportului și ai frumosului să contemple, imortalizate în piatră, minunatele activități sportive.

Într-adevăr, o astfel de expoziție ar fi binevenită, constituind un mijloc de propagare a sportului prin artă, mai ales că sculptorul intenționează să onoreze cu lucrările sale și alte localități din țară.

IOAN PAUȘ
corespondent principal

„Tenisman", sculptură de Iosif Nagy
fotografii de CAROL SZASZ, Tg. Mureș

RĂSPUNDE Don Poștaș

A. S., BUCUREȘTI. — „Referindu-se la cele scrise de Ioan Chirilă, care propunea un transplant de... inimă de la Greavu și Gherghelt, la Pîrcălab și Dobrin, un cititor din Pitești, M. Baltă, își manifestă preferința, într-o epigramă, pentru transplantarea inimii lui... Pele. Îmi permit să vă trimit o replică la această epigramă:

De ce inima lui Pele?
(Am obiecțiile mele),
N-ar fi mai folositor
Doar transplantul de... picior?

M. ANGHEL, COMUNA MARACINENI. — „Într-o partidă de șah, adversarul pune mîna pe un pion de-al meu și spune „șah". Eu stau și mă gîndesc că nu poate să-mi ia pionul și să-mi zică „șah" decît cu regina. Consider, deci, jucată regina în locul pionului meu. Și, dacă regina nu e apărată, am dreptul s-o iau. Bineînțeles! Adversarul nu are scăpare decît în cazul cînd și alta dintre piesele sale, decît regina, poate lua pionul cu „șah". Așa, în întîlnirile între prieteni. În partidele „serioase", întîi joci piesa ta, nu a adversarului!

S. PETRU, TIMIȘOARA. — 1) Ne sesizați faptul că la meciul de fotbal C.F.R. Timișoara — C.F.R. Cluj, jucătorii Fodor și Panici au purtat același număr — 11 — pe tricouri, fără ca arbitrul să intervină. Ce ar fi putut face? Nu era vorba de o abatere de la regulament, ci de un lucru legat mai mult de seriozitatea echipei respective, de respectul ei față de spectatori. Dacă ar fi măcar singurul caz! 2) Echipele pot recuza pe anumiți arbitri, de imparțialitatea cărora nu sînt convinse, anunțînd din timp acest lucru Colegiului central al arbitrilor, pentru a nu-i delega la meciurile lor. În ciuda acestor măsuri de... precauție, nemulțumirile continuă. Ca să dispară, ar trebui recuzați... toți arbitrii!

ALEXANDRU JURCA, BRAD. — Astăzi împliniți 27 de ani și cel mai frumos cadou pe care vi l-ar putea face, cu această ocazie, echipa dv. favorită, Dinamo București, ar fi victoria asupra Stelei. Eu zic să contați pe alte cadouri, mai sigure: din partea soției, a prietenilor! Nu uitați că Voinea, de la Steaua, împlinește și el astăzi, tot 27 de ani și că se gîndește, poate, la un cadou similar. Propun, deci: meci nul!

A. S., BUCUREȘTI. — „Referindu-se la cele scrise de Ioan Chirilă, care propunea un transplant de... inimă de

T. IUHASZ, BUCUREȘTI. — În meciul Portugalia — R.P.D. Coreeană, din cadrul campionatului mondial de fotbal din 1966, în care scorul devenise la un moment dat 3—0 pentru echipa R.P.D. Coreeană, Portugalia a avut două lovituri de la 11 metri, transformate de Eusebio. Scor final: 5—3 pentru Portugalia.

EMANOIL PASCU, BUCUREȘTI. — „În primul rînd, vă cer scuze pentru că v-am scris la mașină". Perfect. Dar pentru versurile trimise?...

Ilustrații: N. CLAUDIU

Varietăți

MANOLE PROCA, ARAD. — Campioana olimpică și mondială de patinaj artistic, Peggy Fleming, s-a născut la 27 iulie 1948. Are 1,60 m înălțime. Greutatea: 50 de kilograme.

„PRINȚUL IGOR"

Corecordman mondial — alături de Ralph Boston — la săritura în lungime, cu performanța de 8,35 metri, Igor Ter-Ovanesian are însă un „of": participînd la 3 ediții ale Jocurilor Olimpice — la Melbourne, în 1956, la Roma, în 1960, și la Tokio, în 1964 — el n-a reușit să devină campion olimpic.

— **„Prințul Igor"** speră să fie mai norocos la Mexic?, l-a întrebat un ziarist francez.

— Bineînțeles, a răspuns renumitul atlet. De altfel, atîta vreme cît nu voi cuceri o medalie olimpică, mă voi considera un... prinț fără coroană!

PRIMA FEMEIE ARBITRU DE FOTBAL, ACUM 32 DE ANI, LA BAIA MARE

În ultimul timp, în numeroase țări, pe terenurile de fotbal au început să apară și arbitri... femei. De fiecare dată, lucrul acesta a fost privit ca o curiozitate.

Faptul este însă departe de a constitui o noutate. Astfel, la 3 mai 1936, la Baia Mare, meciul de pitici dintre Phönix C.S.B. și Topitorul Ferneziu, disputat în deschidere la partida de categorie B Phönix — Stăruința Oradea, a fost condus de tehniciana Hilda Cahan.

„Arbitrul cu fustă — scrie presa vremii — s-a achitat foarte bine de misiunea ce i-a fost încredințată. Nici nu e de mirare, de altfel, întrucît acesta este al 11-lea meci pe care îl conduce la Baia Mare". (V. SASARANU).

Mini-motocicletă

„Minimo" este numele celei mai mici motociclete, care a constituit senzația expoziției pentru articole de camping și sporturi nautice din parcul de expoziții „Planten en Blomen" din Hamburg. Inginerul Wilhelm Poppe din Kiel, un pasionat sportiv, a construit acest mini-vehicul. El cîntărește 25 de kilograme și face 25 de kilometri pe oră, fără ambreiaj și fără schimbare de viteză. Motorul de 0,7 CP nu are nevoie de mai mult de un litru de benzină la 100 de km.

Mica motocicletă poate fi băgată cu ușurință într-o sacoșă din plastic de 80×40×28 de centimetri. „Minimo" își dovedește utilitatea și în cazul unor pane de mașină, motiv pentru care ar trebui băgat în orice caz în portbagaj.